

Ny Tantara Miafina ao ambadik'ilay Andininy

Faha-40 — Isa Faha-25

Ezekiela laharana fahenina

Jeff Pippenger
2026-08-11

Naka avy tamin'ny andalan-teny iray ao amin'ny Testimonies aho, izay manolotra lafiny samihafa amin'ny fahamarinana mifandray amin'ny fanandraman'i Ezekielia sy Isaia ary Jaona tao anatin'ny fitoerana masina. Nitodika Jaona mba hahita ilay feo tao aoriany ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany.

Tao amin'ny Fanahy aho tamin'ny andron'ny Tompo, ary nahare feo mahery tao ivohoko, toy ny an'ny trompetra, nanao hoe: Izaho no Alfa sy Omega, ny voalohany sy ny farany; ary, Izay hitanao dia soraty ao amin'ny boky, ka alefaso any amin'ny fiangonana fito izay any Azia; dia any Efesosy, sy Smyrna, sy Pergamosy, sy Tyatira, sy Sardisy, sy Filadelfia, ary Laodikia. Dia nitodika aho hizaha ilay feo izay niteny tamiko. Ary rehefa nitodika aho, dia nahita fanaovan-jiro volamena fito. Apokalypsy 1:10–12.

Avy tany amin'ny nosin'i Patmo ka hatrany amin'ny fitoerana masina any an-danitra, izay ahitan'i Jaona ny fahitan'i Kristy izay ampahafantarina dRahavavy White antsika, dia io ihany no fahitana hitan'i Daniela tao amin'ny toko fahafolo amin'ny bokiny.

“Tamin'izany andro izany dia nitomany nandritra ny herinandro telo feno aho, dia Daniela. Tsy nihinana mofo matsiro aho, ary tsy nisy hena na divay niditra tao am-bavako, sady tsy nanosotra menaka ny tenako mihitsy aho.... Dia nanopy ny masoko aho ka nijery, ary, indro, nisy lehilahy anankiray nitafy lamba rongony, ary ny valahany nisikina volamena tsara avy any Uphaza. Ny tenany koa dia tahaka ny berila, ary ny tavany tahaka ny fisehon'ny helatra, ary ny masonry tahaka ny fanilo afo, ary ny sandriny sy ny tongony tahaka ny famirapiratan'ny varahina voakosoka, ary ny feon'ny teniny tahaka ny feon'ny vahoaka betsaka” (Daniela 10:2–6).

“Ity famaritana ity dia mitovy amin'ilay nomen'i Jaona raha naseho taminy tao amin'ny Nosin'i Patmo Kristy. Tsy iza latsaka noho ny Zanak'Andriamanitra no niseho tamin'i Daniela. Tonga miaraka amin'ny iraka avy any an-danitra iray hafa ny Tompontosika hampianatra an'i Daniela izay hitranga amin'ny andro farany.” Sanctified Life, 49.

Ny andininy sivy voalohany dia manondro ny fomba ampanesorana ny tombo-kasen'ny Fanambaran'i Jesosy Kristy mialoha indrindra ny hifaranan'ny fotoam-pitsaran'andraman'ny olombelona. Ny fanambarana dia nomen'Andriamanitra an'i Jesosy, izay nanolotra izany tamin'i Gabriela, izay nanolotra izany tamin'i Jaona miaraka amin'ny iraka ho an'i Jaona mba handefa ny hafatra any amin'ny fiangonana fito. Isaia dia nandray ny iraka nataony hanao toy izany koa tao amin'ny toko fahenina, ary Ezekielia dia nandray izany didy izany ihany koa tao amin'ny toko faharoa sy fahatelo. Jaona dia gadra raha nandray ny iraka nataony, i Ezekielia sy Daniela dia babo

tany Babylona, ary Isaia kosa niaina tao anatin'ny tantaran'i Ahaza, mpanjaka ratsin'ny Joda.

“Nisy kodiarana tao anatin'ny kodiarana tamin'ny fandaminana saro-pantarina tokoa, hany ka tamin'ny fijery voalohany dia toy ny feno fifanjevoana avokoa izany teo imason'i Ezekiela. Kanefa rehefa nihetsika izy ireo, dia tamin'ny fahitsiana mahatalanjona sy tamin'ny firindrana tanteraka. Zava-manana aina any an-danitra no nanosika ireo kodiarana ireo, ary, ambonin'izany rehetra izany, teo ambonin'ny seza fiandrianana safira be voninahitra, dia ilay Mandrakizay; ary manodidina ny seza fiandrianana ny avana manodidina, tandindon'ny fahasoavana sy ny fitiavana. Resy lahatry ny voninahitra mahatahotra niseho teo anoloany, dia niankohoka tamin'ny tavany Ezekiela, rehefa nisy feo nandidy azy hitsangana sy hihaino ny tenin'i Jehovah. Dia nomena azy ny hafatra fampitandremana ho an'ny Isiraely.” Testimonies, 751.

Ary reko ny feon'ny Tompo nanao hoe: Iza no hirahiko, ary iza no handeha ho antsika? Dia hoy izaho: Inty aho; iraho aho. Isaia 6:8.

“Ity fahitana ity dia nomena an'i Ezekiela tamin'ny fotoana izay feno fiheverana manjombona sy fambara ratsy ny sainy. Hitany fa laho ny tanin'ny razany...”

Toy izany koa, raha efa haschon'Andriamanitra amin'i Jaona malala ny tantaran'ny fiangonana ho an'ny andro ho avy, dia nomeny toky azy ny amin'ny fahalianana sy ny fikarakaràn'ny Mpamonjy ny olony tamin'ny fanambarana taminy an'“Ilay mitovy amin'ny Zanak'olona,” mandehandeha eo afovoan'ny fanaovan-jiro, izay naneho an-tsary ireo fiangonana fito. ...

“Ireo lesona ireo dia ho tombontsoantsika. Mila mampiorina ny finoantsika amin'Andriamanitra isika, fa eo anoloantsika indrindra dia misy fotoana izay hitsapa ny fanahin'ny olona. ...”

“Mitsangana eo am-baravarana ny fisehoan-javatra lehibe sy manetriketrika isika. Tanteraka haingana ny faminiana. Eo am-baravarana ny Tompo. Tsy ho ela dia hisokatra eo anoloantsika ny vanim-potoana iray mahafaoka ny sain'ny velona rehetra. Hovelomina indray ny fifandirana tamin'ny lasa; hisy fifandirana vaovao hipoitra. Ny toe-javatra haseho eto amin'izao tontolontsika izao dia mbola tsy nofinofy akory aza. Miasa amin'ny alalan'ny fitaovan'olombelona Satana. Ireo izay miezaka hanova ny Lalàm-panorenana sy hahazo lalàna manery ny fitandremana ny Alahady dia zara raha mahatsapa izay ho vokany. Eo ambonintsika indrindra izao ny krizy.”

“Kanefa ny mpanompon'Andriamanitra dia tsy tokony hitoky amin'ny tenany amin'izao fotoan-tsarotra lehibe izao. Ao amin'ny fahitana nomena an'i Isaia sy Ezekiela ary Jaona no ahitantsika ny fifamatorana akaiky misy eo amin'ny lanitra sy ny zava-mitranga ety ambonin'ny tany, ary ny halehiben'ny fiahian'Andriamanitra ireo izay mahatoky Aminy. Tsy misy izao tontolo izao tsy manana Mpanapaka. Eo an-tanan'ny Tompo ny fandaharan'ny zavatra ho avy. Ny Voninahitrin'ny lanitra no mitana eo ambany fiandraiketany ny anjaran'ny firenena, ary koa ny raharahan'ny fiangonany. ...”

“Tamin'ny fahitan'i Ezekiela dia teo ambanin'ny elatry ny kerobima ny tanan'Andriamanitra. Izany dia mba hampianatra ny mpanompony fa hery avy amin'Andriamanitra no manome azy

ireo fahombiazana. Hiara-miasa aminy Izy, raha manaisotra ny heloka izy ka tonga madio am-po sy amin'ny fiainana.”

“Ny hazavana mampirapiratra izay mandeha eo amin'ireo zava-manana aina amin'ny hafainganam-pandehan'ny tselatra dia maneho ny hafainganam-pandeha izay handrosoan'ity asa ity amin'ny farany ho amin'ny fahatanterahany. ...”

“Ry rahalahy, tsy izao no fotoana hitomaniana sy hamoizam-po, tsy izao no fotoana hanolorana tena ho amin'ny fisalasalana sy ny tsi-finoana. Kristy dia tsy Mpamonjy ao amin'ny fasana vao nataon'i Josefa intsony ankehitriny, izay nakatona tamin'ny vato lehibe sy nohasiana tombo-kasen'ny Romana; manana Mpamonjy nitsangana tamin'ny maty isika. Izy no Mpanjaka, Jehovah, Tompon'ny maro; mipetraka eo anelanelan'ny kerobima Izy; ary eo afovoan'ny ady sy ny fisavoritahan'ny firenena dia mbola miaro ny olony Izy. Ilay manjaka any an-danitra no Mpamonjy antsika. Izy no mametra ny fitsapana rehetra. Izy no manara-maso ny afon'ny lafaoro izay tsy maintsy hitsapa ny fanahy rehetra. Rehefa horavana ny fiarovana mafy ananan'ny mpanjaka, rehefa hantsatry ny zana-tsipikan'ny fahatezeran'Andriamanitra ny fon'ny fahavalony, ny olony kosa dia ho voaaro ao an-tànany.” Testimonies, boky faha-5, 752–754.

Ny vavolombelona efatra ao amin'ny Baiboly dia manamafy fa ny hafatry ny Fanambaran'i Jesosy Kristy dia omena an'ireo olona izay asehon'ireo zavatra niainan'ireto mpaminany ireto ao amin'ny fitoerana masina ho tandindona. Rehefa miditra ao amin'ny fitoerana masina any an-danitra isika no omena ny hafatra izay notendrena antsika hotorina. Ny “afo ao amin'ny lafaoro” izay mizaha toetra ny “fanahy rehetra” dia ilay lafaoron'i Malakia toko fahatelo.

Fa iza no mahazaka ny andro fihaviany? ary iza no haharitra raha hiseho Izy? fa tahaka ny afon'ny mpanadio metaly Izy, ary tahaka ny savonin'ny mpanasa lamba; Ary hipetraka toy ny mpanadio sy mpanefy volafotsy Izy; ary hodiovin'ny zanakalahin'i Levy, sady hodiovin'ny tahaka ny volamena sy ny volafotsy izy, mba hahafahany manatitra fanatitra amin'ny fahamarinana ho an'i Jehovah. Ary amin'izany ny fanatitr'i Joda sy Jerosalema dia hahafaly an'i Jehovah tahaka ny tamin'ny andro fahiny sy tahaka ny tamin'ny taona taloha. Malakia 3:2–4.

Ny mpandrendrika dia mahalala fa efa tao anaty lafaoro tamin'ny fotoana tokony ho izy ny volafotsy, rehefa madio tokoa izy ka mahataratra ny tavan'ily mpandrendrika. Io zava-misy momba ny fomba nandrendrehana ny volafotsy fahiny io dia mifanaraka amin'ily matoanteny mpanaitra hoe “marah” izay hitan'i Daniela tao amin'ny toko fahafolo. Amin'izao andro farany izao dia mitarika ny olony ho ao amin'ny fitoerana masina ny Tompo mba hizaha toetra sy hanadio ary hanala ny loto amin'ireo kandida ho anisan'ny fanevan'ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina. Amin'izao vanim-potoana izao, “Hiara-hiasa amin” isika Izy, “raha” isika “hamela ny heloka ka ho tonga madio am-po sy amin'ny fiainana.” Ny sasany, tahaka ireo ao amin'i Daniela folo, dia mandositra izany fanandramana izany; fa ireo kosa, izay asehon'i Daniela an'ohatra, ka mahita ny fahitana lehibe tahaka ny fitaratra momba ny fanambaran'i Jesosy Kristy, dia, araka ny asehon'i Isaia, hokasihin'arina avy amin'ny alitara ny molony, ary hodiovin'ny homanina hitondra hafatra ho an'ny fiangonana niandina tamin'ny finoana, ary avy eo ho an'izao tontolo izao.

Ny hafatra dia aseho amin'ireo fanahy mahatoky ao amin'ny fitoerana masina. Ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo, rehefa ampifanarahana amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta, dia natao haneho ny fiaran'ny fanekena ao amin'ny Efitra Masina Indrindra. Amin'ny finoana, ny firafitry ny hafatry ny toko dia mamantatra marika telo ao anatin'ny tantara masina izay ahatanterahana ny fitsapana ao amin'ny lafaoro. Lalina araka an'Andriamanitra—ny firafitra ara-paminaniana ao amin'ny toko faha-telo amby roapolo dia mamela ny mpianatra ny faminaniana hametraka an'i Ezekiela eo amin'ny andininy voalohany amin'ny toko voalohany.

Ary izao no niseho tamin'ny taona fahatelo, tamin'ny volana fahefatra, tamin'ny andro fahadimin'ny volana, raha teo amin'ny babo teny amoron'ny ony Kebara aho, dia nisokatra ny lanitra, ary nahita fahitan'Andriamanitra aho. Tamin'ny andro fahadimin'ny volana, izay taona fahadimin'ny namaboana an'i Jekonia mpanjaka. Ezekiela 1:1, 2.

Amin'ny maha-mpisorona azy mandritra ny fotoana fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, Ezekiela dia eo amin'ny taona fahatelo amin'ny tsingerin'ny Jobily fahafito ambin'ny folo, dimy taona mialoha ny fahatelo amin'ireo fahirano telo nataon'i Nebokadnezzara tamin'i Jerosalema tamin'ny 587 tal. JK. Ny taona fahatelo ao amin'ily andininy dia telopolo taona taorian'ny fifohazana lehibe indrindra teo amin'ny tantaran'ny Testamenta Taloha, ary tamin'ny andro fahadimy amin'ny taona fahadimy izany, ka mametraka ny isa dimy eo amin'ny fijoroana vavolombelon'i Ezekiela. Ao amin'ireo andininy roa fanokafana dia hitantsika ny telopolo voatonona indray mandeha ary ny isa dimy voaresaka in-telo. Ao amin'ny firafitry ny Levitikosy telo amby roapolo, izay ampifanarahana amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta, ny fizahan-toetra faharoa asehon'ny telopolo dia mahatratra hatramin'ny fetin'ny trompetra; ny dimy andro dia manondro ny fiakaran'i Kristy; avy eo dimy andro mankany amin'ny Andro Fanavotana; avy eo dimy andro mankany amin'ily marika eo an-dalana izay maneho samy ny ranonorana aloha (Pentekosta) sy ny ranonorana aoriana (Tabernakely). Ny firafitra dia mampiseho ny telopolo, arahin'ny dingana telo misy dimy. Ezekiela dia ao amin'ny tempoly ary ny firafitry ny Levitikosy telo amby roapolo no Fiara.

Ny tantara dia manamarina fa i Ezekiela, amin'io fotoana io, dia dimy taona mialoha ny fahirano ara-tandindona izay mifarana amin'ny fanehoana mialoha ny lalàna alahady ho avy tsy ho ela, araka ny asehon'ny fandravana an'i Jerosalema. Ny isa hoe “dimy” dia singa fototra ao amin'ny rafitry ny Levitikosy telo amby roapolo, tahaka izany koa ny isa telopolo.

Efa naseho tao amin'ireo lahatsoratra ireo fa rehefa ampifanarahina amin'ireo andininy roa amby roapolo farany ny andininy roa amby roapolo voalohany amin'ily toko, ary avy eo ampifanarahina miaraka amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta ireo andalana roa misy andininy roa amby roapolo ireo, dia aseho mazava tsara ny fizotry ny fitsapana dingana telo, izay afo ao amin'ny lafaoron'i Malakia. Ireo dingana telo ireo dia manana alfa sy omega eo amin'ny dingana voalohany sy fahatelo, izay ahitana andiana marika efatra maneho dingana iray.

Ny Paska, arahin'ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira, arahin'ny fanatitry ny voaloham-bokatra amin'ny vary hordea, avy eo “dimy” andro mandra-pahatapitry ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira. Ireo mariky ny lalana efatra ireo no mandrafitra ny fitsapana voalohany, ary i Jesosy

mandrakariva maneho ny farany amin'ny alalan'ny fiandohana, ary ny fitsapana fahatelo koa dia voaforon'ny mariky ny lalana efatra. Ny fetin'ny trompetra, avy eo ny fiakaran'i Kristy any an-danitra arahin'ny Andro Fanavotana, ary avy eo dimy andro tatỳ aoriana ny fahatongavan'ny Pentekosta sy ny Tabernakely. Ny Pentekosta dia tandindon'ny ranonorana aloha, ary ny Tabernakely dia tandindon'ny ranonorana aoriana. Ao amin'ny môdelin'ny Levitikosy toko faha-roa amby roapolo dia mifanaraka ny Pentekosta sy ny Tabernakely.

Koa mifalia àry ianareo, ry zanak'i Ziona, ary miravoravoa ao amin'i Jehovah Andriamanitrareo; fa nomeny anareo araka ny antonony ny ranonorana aloha, ary hampidininy ho anareo ny ranonorana, dia ny ranonorana aloha sy ny ranonorana aoriana, amin'ny volana voalohany. Joela 2:23.

Ny fizahan-toetra sy fanadiovana farany dia nanomboka tamin'ny 31 Desambra 2023. Ny fitsapana voalohany dia ilay fitsapana fototra, izay nasehon'ny tandindona ao amin'ny fifandirana momba ireo “jiolahin'ny vahoakanao”, izay nampisaraka ny vondrona izay efa nozahana toetra teo aloha tamin'ny fahadisoam-panantenana tamin'ny 18 Jolay 2020.

“Ao amin'ny tantara sy ny faminania, ny Tenin'Andriamanitra dia mampiseho ny fifanoherana maharitra ela teo amin'ny fahamarinana sy ny fahadisoana. Mbola mitohy izany fifanoherana izany ankehitriny. Izay zavatra efa nisy dia mbola haverina indray. Hovelomina indray ireo ady hevitra fahiny, ary hipoitra tsy tapaka ireo teoria vaovao. Nefa ny vahoakan'Andriamanitra, izay tamin'ny finoany sy ny fanatanterahany ny faminania no nandray anjara tamin'ny fanambarana ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa ary fahatelo, dia mahalala izay ijoroany. Manana fanandramana izay sarobidy kokoa noho ny volamena voadio izy ireo. Tokony hiorina mafy tahaka ny vatolampy izy, ka hitana mafy ny fiandohan'ny fahatokisany mandra-pahatonga amin'ny farany.” Manuscript Releases, boky 1, 47.

Ao amin'ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo, ny fitsapana voalohany dia aseho amin'ny fitambaran-javatra ara-paminania misy telo, ka dimy andro aorian'izany no fiasaran'ny mofo tsy misy masirasira. Ny Paska no andro voalohany, ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira no andro faharoa, ary ny fanatitra voaloham-bokatra no andro fahatelo. Dimy andro tatỳ aoriana dia nifarana ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira. Ny rafitra ara-paminania an'ilay voalohany amin'ireo fitsapana telo dia aseho koa ao amin'ny fitsapana fahatelo sy farany. Ao amin'io mari-pamantarana fahatelo io, izay voaforon'ny mari-pamantarana telo arahin'ny iray, ny fetin'ny trompetra no andro voalohany, ary ny fiakaran'i Kristy any an-danitra no dimy andro tatỳ aoriana, avy eo ny Andro Fanavotana no manaraka dimy andro tatỳ aoriana, ary nony dimy andro tatỳ aoriana dia samy manamarika ilay lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela ny Pentekosta sy ny fetin'ny Tabernakely, izay aseho ao amin'ny bokin'i Ezekiela ho fandranganana an'i Jerosalema.

Eo anelanelan'ny fiasaran'ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira sy ny fetin'ny trompetra dia misy telopolo andro, izay tsy vitan'ny hoe maneho tandindon'ny mpisorona ihany, fa maneho koa ny fitsapana faharoa amin'ireo fitsapana telo aseho ao anatin'ilay fanoharana avy amin'Andriamanitra.

Ny batisa nataon'i Kristy dia maneho ireo mari-pamantarana telo dia ny Paska, ny mofo tsy misy masirasira, ary ny voaloham-bokatra, satria ireo mari-pamantarana telo ireo dia misolo tena ny fahafatesan'i Kristy sy ny fandevenana Azy ary ny fitsanganany amin'ny maty. Ireo dingana telo ireo dia arahina dimy andro mankany amin'ny dingana fahefatra, izay asehon'ny fiakaran'ny fetin'ny mofo tsy misy masirasira. Ny batisa dia mampiseho ireo dingana telo ireo ao anatin'ny fotoana fohy iray, tamin'ny nanaovan'i Jaona batisa ny Mesiany. Ny fety amin'ny lohataona dia manasaraka ireo dingana telo ireo amin'ny andro iray avy, ary ny fety amin'ny fararano kosa dia manasaraka ireo dingana telo ireo amin'ny dimy andro.

Rehefa ampiharintsika ny fitsapana voalohany momba ireo fanasana amin'ny lohataona ho fitambaran'ny mari-pamantarana telo izay arahina mari-pamantarana iray dimy andro aty aoriana; ary avy eo ampiharintsika ireo fanasana amin'ny fararano ho mari-pamantarana telo izay arahina dimy andro aty aoriana amin'ny mari-pamantarana iray, dia miorina ny rafitra ara-paminaniana iray izay ahitana mari-pamantarana alpha misy telo arahin'ny dimy andro, izay arahina telopolo andro avy eo, ary ny fitsapana fahatelo momba ireo fanasana amin'ny fararano ho mari-pamantarana misy telo arahin'ny dimy andro—ny rafitra dia maneho ny fitsapana voalohany ho mandrakotra fitambaran'ny dimy andro, arahin'ny fitsapana faharoa misy telopolo andro izay mahatratra hatramin'ilay mari-pamantarana fahatelo misy dimy andro. Dimy miampy telopolo, miampy dimy dia efapolo ($5 + 30 + 5 = 40$).

Ny batisan'i Kristy dia narahin'ny efapolo andro avy hatrany, izay nifarana tamin'ny fitsapana telo. Betsaka lavitra no azo fantarina ao amin'ny firafitry ny Levitikosy telo amby roapolo rehefa atambatra amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta, nefa amin'ny ambaratonga hafa kosa io toko io dia maneho ny Fiara ao amin'ny Efitra Masina Indrindra.

Ny fety amin'ny lohataona sy amin'ny fararano ao amin'ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo dia apetraka eo anelanelan'ny Sabata roa. Ireo Sabata roa ireo dia maneho ireo kerobima roa manarona, ary ireo mari-pamantarana amin'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta mifanaraka amin'ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo dia maneho ny Vata sy ireo kerobima roa manarona. Entina ao amin'ny fitoerana masina i Ezekiela ao amin'ny toko voalohany, ary rehefa entina ao izy, dia apetraka dimy andro mialoha ny fahirano izay mitarika ho amin'ny fandravana an'i Jerosalema, ka manondro mialoha ny lalàna alahady izay ho avy tsy ho ela. Ny lalàna alahady dia asehon'ny Pentekosta sy ny Tabernakely ao amin'ny Levitikosy toko faha-telo amby roapolo. Ao amin'ny taona fahatelo-polo i Ezekiela, ary ny telopolo dia vanim-potoanan'ny fitsapana faharoa amin'ireo fitsapana telo izay mandrafitra ny afon'ny lafaoro ao amin'ny Malakia toko faha-telo. Ny fitsapana faharoa dia asehon'ny telopolo andro, tahaka an'i Ezekiela izay ao amin'ny taona fahatelo-polo amin'ny tsingerin'ny Jobily fahafito ambin'ny folo izay nanomboka tamin'ilay Paska Lehibe tamin'ny andron'i Josia, araka ny iantsoan'ny mpahay tantara azy. Dimy taona mialoha ny fahirano izay naharitra valo ambin'ny folo volana i Ezekiela, ary ao amin'ny tempoly izy, izay eo afovoan'ireo fitsapana telo farany izay manadio sy manaisotra ny loto amin'ny sisa. Petera dia tao Kaisaria-Filipy (Panium), koa eo afovoan'ny fitsapana telo, araka ny asehon'i Panium (Kaisaria-Filipy), ny tendrombohitry ny Fiovan-tarehy, ary ny hazo fijaliana.

Tamin'ny taona 592 tal. J.K., dia natao ho “moana” tamin'ny fomba mihoatra ny natoraly i Ezekiela, ka tsy niteny afa-tsy rehefa novohan'Andriamanitra ny vavany. Izany toe-javatra izany dia nitohy mandra-pahalavoan'i Jerosalema tamin'ny taona 585/6 tal. J.K.

Nampanaovin'Andriamanitra teny izy rehefa nanomboka ny fahirano, tamin'ilay andro nahafatesan'ny “fanirian'ny” “masonry”, nefa tsy navela hiteny malalaka izy raha tsy efa lavo i Jerosalema, dia ilay “fanirian'ny” “mason'ny” Isiraely. Ny fahalavoan'i Jerosalema dia maneho ny lalàna alahady ho avy tsy ho ela, ary eo no ahitana ny rain'i Jaona Mpanao-batista, mpisorona tamin'ny antokon-daharana fahavalo, izay natao moana fony izy nanompo tao amin'ny tempoly, izay toerana nisy an'i Ezekiela koa (tamin'ny fahitana), ka natao moana ihany koa nandritra ny sivy volana teo ho eo. Tamin'ny andro fahavalo taorian'ny nahaterahan'i Jaona, raha noforana i Jaona, no navela hiteny izy. Mpaminany roa no natao moana fony tao amin'ny fitoerana masina. Ny mpaminany fahatelo izay natao moana raha nijery an'i Kristy tao amin'ny fitoerana masina dia i Daniela. Ao amin'ny toko faha-folo, i Daniela dia ao amin'ny fitoerana masina, ary raha vao voakasika fanindroany amin'ireo intelo izy dia natao moana. Eo afovoany indrindra no anaovana an'i Daniela ho moana.

Ary rehefa niteny tamiko izany teny izany izy, dia nitodika tamin'ny tany ny tavako, ka moana aho. Ary, indro, nisy anankiray tahaka ny endriky ny zanak'olombelona nikasika ny molotro; dia novohako ny vavako ka niteny aho, ary hoy aho tamin'izay nitsangana teo anatrehako: Tompoko ô, ny fahitako ity fahitana ity no nahatonga ny alaheloko hiverina amiko, ka tsy nisy hery tavela tamiko. Daniela 10:15, 16.

Fitenenana

Ny tandindon'ny hoe “miteny” dia voamarika amin'ilay lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela, rehefa miteny tahaka ny dragona i Etazonia, miteny ny ampondran'i Balama, ary miteny ny fahitan'i Habakoka ka tsy mandainga. Ireo mpaminany telo moana, izay natao moana raha tao amin'ny fitoerana masina, dia miteny amin'ny fandravana an'i Jerosalema. Miarakana amin'i Zakaria, dia miteny izy mba hanamarihana fa marina ny anarana vaovao nomena ny zanany, ka izany no tandindon'ireo Filadelfiana izay omena anarana vaovao.

Izay maharesy no hataoko andry ao amin'ny tempolin'Andriamanitra, ary tsy hivoaka intsony izy; ary hosoratako eo aminy ny anaran'Andriamanitra, sy ny anaran'ny tanànan'Andriamanitra, dia Jerosalema vaovao, izay midina avy any an-danitra avy amin'Andriamanitra; ary hosoratako eo aminy ny anarako vaovao. Apokalypsy 3:12.

Nomena takelaka i Zakaria hanoratany ny anaram-pianakaviana vaovaon'i Jaona.

Ary non tamin'ny andro fahavalo, dia tonga hamora ny zaza izy; ary Zakaria no niantsoany azy, araka ny anaran-drainy. Fa ny reniny namaly ka nanao hoe: Tsia; fa Jaona no hatao anarany. Ary hoy ireo taminy: Tsy misy na dia iray aza amin'ny havanao antsoina amin'izany anarana izany. Ary nanao famantarana tamin-drainy izy ireo mba hahafantarany izay tiany hiantsoana azy. Ary nangataka takela-panoratana izy ka nanoratra hoe: Jaona no anarany. Dia talanjona avokoa izy rehetra. Ary niaraka tamin'izay dia nisokatra ny vavany, ary nivaha ny lelany, ka niteny izy sady nidera an'Andriamanitra. Lioka 1:59–64.

Ny anarana vaovao nomena an'i Jaona dia mifanaraka amin'ny fiangonan'i Filadelfia, ary ny anarana Zakaria kosa dia mifanaraka amin'i Laodikia, araka ny asehon'ny tsy finoan'i Zakaria ny hafatry ny anjely fahatelo. Ny mpaminany rehetra dia miresaka ny andro farany, ary ny andro farany dia tantaran'ny anjely fahatelo. Koa ny anjely izay nitondra ny hafatra dia tsy maintsy ilay anjely fahatelo. Nandà tsy hahatakatra i Zakaria fa handalo ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ao Laodikia ny Tompo. Mbola misy betsaka holazaina momba ny famerenana amin'ny laoniny ny feo ao amin'ireo mpaminany ireo, nefa mbola hiroso hatrany isika ho amin'ny fahatakarana ny tsipika ara-paminanian'i Josia.

Ny Kodia-n'i Josia

Efa noresahintsika ny tsingerin'ny Jobily fahafito ambin'ny folo izay nanomboka tamin'ny Paskan'i Josia tamin'ny 622 tal. J.K., kanefa ny tsipik'i Josia dia manomboka ela mialoha ny 622 tal. J.K. Ny fikomian'ny Isiraely izay nampiakatra an'i Saoly teo amin'ny seza fiandrianana ho mpanjaka voalohan'ny Isiraely dia nanamarika ny efapolo taona izay hanjakan'i Saoly mpanjaka, narahin'ny efapolo taona izay hanjakan'i Davida mpanjaka, narahin'ny efapolo taona izay hanjakan'i Solomona. Ny fandavan'izy ireo an'Andriamanitra, izay tena nanafintohina an'i Samoela mpaminany, dia niseho tamin'ny 1097 tal. J.K., ary manomboka eo ny tsipika ara-paminaniana momba ny fikomiana, izay nifarana teo amin'ny hazo fijaliana, rehefa nilaza ny Jiosy fa tsy nanana mpanjaka afa-tsy Kaisara izy ireo.

Fa niantso mafy izy hoe: Esory Izy, esory Izy, hombo amin'ny hazofijaliana Izy. Hoy Pilato taminy: Hahombo ny Mpanjakanareo amin'ny hazofijaliana va aho? Ny lohan'ny mpisorona namaly hoe: Tsy manana mpanjaka afa-tsy Kaisara izahay. Jaona 19:15.

Tamin'ny 1097, mpanjaka telo no samy hanjaka mandritra ny efa-polo taona avy, mandra-pahafatiny Solomona tamin'ny 977 talohan'i Kristy, izay tamin'izany no nizaran'ny fanjakana ho avaratra sy atsimo.

Ary rehefa afaka izany dia nangataka mpanjaka izy ireo; ary nomen'Andriamanitra azy Saoly, zanak'i Kisy, lehilahy avy amin'ny firenen'i Benjamina, naharitra efapolo taona. Asan'ny Apostoly 13:21.

Telo-polo taona Davida fony izy nanomboka nanjaka, ary efa-polo taona no nanjakany. Tany Hebrona no nanjakany tamin'ny Joda fito taona sy enim-bolana; ary tany Jerosalema no nanjakany telo amby telo-polo taona tamin'ny Isiraely rehetra sy ny Joda. 2 Samoela 2:4, 5.

Ny fanjakan'i Solomona dia nanomboka tamin'ny 1017 tal. J.K.; ny fanorenana ny Tempoly dia napetraka tamin'ny taona fahefatr'i Solomona (1013 tal. J.K.). Naharitra fito taona ny fanorenana (1 Mpanjaka 6:37–38), ary vita tamin'ny volana fahavalo tamin'ny taona fahiraika ambin'ny folon'i Solomona ny Tempoly. Ny fitokanana ara-pomba ofisialy dia natao tamin'ny volana fahafito (volana Etanima), nandritra ny Fetin'ny Tabernakely (1 Mpanjaka 8; 2 Tantara 5–7), tamin'ny 1006 tal. J.K. Ny mpanjaka, ny Tempoly ary ny firenena dia samy aseho ao amin'ny tantara amin'ny vanim-potoana efajato sy sivifolo taona, izay manamarika mazava tsara vanim-potoana ara-paminaniana mifandraika manokana na amin'ny mpanjaka, na amin'ny

Tempoly, na amin'ny firenena.

Nentina ho amin'ny fahababoana Daniela tamin'ny 607 tal. J.K., na dia ny ankamaroan'ireo mpandinika ny fanisan-taona ara-Baiboly aza no mametraka izany amin'ny 605 tal. J.K. Tsy maintsy mifanaraka amin'ny fijoroana vavolombelona ara-paminaniana ny firaketana ara-tantara, ary ny tandindon'ireo zava-nitranga izay voamarika ara-tantara eo amin'ilay tsipiky ny tantara manomboka amin'ny faniriana hanana mpanjaka tamin'ny 1097 tal. J.K. dia mitaky, araka ny vavolombelona ara-paminaniana maro, fa ny 607 tal. J.K. no fampiharana marina, fa tsy ny 605 tal. J.K. Ny 607 tal. J.K. no manamarika ny fiakaran'ny efajato sy sivifolo taona eo amin'ny tsipiky ny mpanjaka, nefa koa izy no fanombohan'ny iray amin'ireo fanehoana lehibe telo an'ny fitopolo taona izay miseho eo amin'ilay tsipika. Ny 607 tal. J.K. no manamarika ny fiakaran'ny fitopolo taona izay nanomboka tamin'ny fahababoana an'i Manase tamin'ny 677 tal. J.K. Ny fanehoana voalohany ny tandindon'ny efajato sy sivifolo taona (izay manana vavolombelona telo eo amin'ilay tsipika) dia mifarana eo amin'izay ifaranan'ny iray amin'ireo vavolombelon'ny fitopolo taona telo ary eo no anombohan'ny vavolombelona iray hafa amin'ny fitopolo taona; ny rafitra ara-kajy no mijoro ho vavolombelona manohana ny 607 tal. J.K., na dia eo aza ny hevitra milaza fa tamin'ny 605 tal. J.K. no nitondrana an'i Daniela ho amin'ny fahababoana.

Ao anatin'ilay tsipika izay ahitana fe-potoana 490 taona mifandray amin'ireo mpanjaka hatramin'ny 1097 tal. J.K. ka hatramin'ny 607 tal. J.K., dia misy ihany koa 490 taona manomboka amin'ny fanokanana ny Tempolin'i Solomona ka hatramin'ny fanokanana ny Tempoly taorian'ny fahababoana nataon'i Zerobabela tamin'ny 516 tal. J.K. Io 490 taona io dia ahitana 420 taona manomboka amin'ny fanokanan'i Solomona tamin'ny taona fahiraika ambin'ny folo nanjakany, ampiana ireo 70 taona naha-foana ny Tempoly nandritra ny fahababoana, ka mitotaly 490 taona. Ny didy fahatelo navoakan'i Artakserksesy dia tonga 59 taona tatỳ aoriana, tamin'ny 457 tal. J.K., ary io no manamarika ny fiandohan'ireo 490 taona izay “voafetra” (notapahina, Daniela 9:24) ho an'ny olon'Andriamanitra, ka nifarana tamin'ny taona 34 tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana. Mazava ho azy fa mbola misy vavolombelona ara-potoana lalina maro hafa ao amin'ilay tsipika faminaniana izay manomboka amin'ilay fihemorana fototra, dia ny fandavana an'Andriamanitra sy ny Fanahin'ny Faminaniana tamin'ny 1097 tal. J.K., ary mifarana rehefa hitan'i Stefana i Kristy nitsangana teo an-kavanana Andriamanitra. Ao anatin'izao fijoroana ho vavolombelona izao no ahitantsika ny kodiarana ara-paminanian'i Josia.

Lazaiko hoe “fivadiham-pinoana fototra”, satria ny fiandohan'ilay tsipika no manondro ny fotoana nandavan'i Israely an'Andriamanitra ho Mpanjaka, noho ny faniriany hanana mpanjaka araka izao tontolo izao, ka izany no nanamarika ny fanorenana ny fitondram-panjakan'olombelona tao amin'Israely. Soratako koa izany noho ny amin'ny kodiaran'i Josia, izay midika hoe “fanorenan'Andriamanitra”, fa tandindon'ny fanorenana sy ny fivadiham-pinoana fototry ny vahoakan'Andriamanitra izy.

Rehefa maty i Solomona ka nizara ho avaratra sy atsimo ireo foko roa ambin'ny folo, dia nohamafisin'ilay mpaminany tsy nankatò ny fanoloran'i Jeroboama ilay rafitra sandoka amin'ny fanompoam-pivavahana, ary tao anatin'izany fananarany izany no nisy ny faminaniana ny amin'ny mpanjaka ho avy iray atao hoe Josia. Tamin'ilay fihemorana fototra nataon'i Jeroboama sy ireo

foko folo tany avaratra dia efa nambara mialoha ny faminaniana momba an'i Josia sy ny fifohazany, izay marihina ny Paska Lehibe tamin'ny 622 tal. J.K. Izany fifohazana izany dia vokatra ny nahitana ny asa soratra'i Mosesy sy ny fanambarana ny fitsarana hihatra amin'ny olon'Andriamanitra noho ny fihemorany tsy an-kijanona. Rehefa novakina tamin'i Josia mpanjaka ireo teny avy amin'ny asa soratra'i Mosesy, dia niteraka ny fifohazana lehibe indrindra teo amin'ny tantaran'ny Testamenta Taloha izany. Ny faminaniana momba ny zaza iray ho avy hateraka, izay hatao hoe Josia, dia nahitana koa ny fanamelohana ara-paminaniana an'ilay fihemorana fototra natao tamin'i Jeroboama mpanjaka, izay nambaran'ilay mpaminany tsy nankato taminy.

Ny ozon'i Mosesy, araka ny iantsoan'i Daniela azy, dia ilay "impito" ao amin'ny Levitikosy faha-enina amby roapolo, ary izany no lasa fahitana fototra nanorenana'i William Miller, izay tandindon'ireo fahamarinana fototra ny Advantisma. Ny fanomezam-pahefana ny hafatra'i Miller tamin'ny 11 Aogositra 1840 dia nateraky ny asan'i "Josiah" Litch tamin'ny 1838 sy 1840. Tamin'ny 1863 dia nafay ireo fanorenana ireo, ary ilay "impito" dia tonga tandindon'ny tsy fahamarinana fototra ny Millerita Filadelfiana ihany, sady tandindon'ny fikomiana ny Millerisma Laodikiana hanohitra ireo fanorenana koa. Ny tantaran'ireo Millerita tamin'ny anjely voalohany sy faharoa dia mitondra ny tandindon'i "Josiah," izay haverina amin'ny antsipiriany indrindra ao amin'ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina. Ny kodiaran'i Josiah dia miverina hatrany amin'ny famosavian'i Saoly mpanjaka, ary avy eo mitohy hatramin'ny fandroahana ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodikiana amin'ny lalan'ny Alahady. Ny kodiaran'i Josiah ao amin'i Ezekiela dia eo am-panokafana tombo-kase ankehitriny ho fara tampon'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra amby efatra alina.

Hohazavaina amin'ny lahatsoratra manaraka ireo zavatra ireo.